

## 10113002 számú Kéményseprő megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

### 1 A javaslatot tevő adatai<sup>1</sup>

#### 1.1 Természetes személy esetén:-

1.1.1 Név:

1.1.2 Lakcím:

1.1.3 E-mail cím:

1.1.4 Telefonszám:

#### 1.2 Nem természetes személy esetén:-

1.2.1 Név: **Településüzemeltetésért, kéményseprő-ipari tevékenységért felelős miniszter**

1.2.2 Jogi személy működési formája (cégforma):

1.2.3 Székhely:

1.2.4 Képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy neve:

1.2.5 Képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy telefonszáma:

1.2.6 Képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy e-mail címe:

1.2.7 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy neve:

1.2.8 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy telefonszáma:

1.2.9 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy e-mail címe:

### 2 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

2.1 Megnevezése: Kéményseprő

2.2 Ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat

2.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 1011

### 3 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szak-képesítés

3.1 Megnevezése: Kéményseprő

3.2 Szintjének besorolása

3.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 3

3.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 3

<sup>1</sup> A megfelelő elem kiválasztandó.

**4 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése<sup>2</sup>:**

- 4.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 4.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

- a kéményseprő-ipari tevékenységről szóló 2015. évi CCXI. törvény
- a kéményseprő-ipari tevékenységről szóló törvény végrehajtásáról szóló 99/2016. (V. 13.) Korm. rendelet
- a kéményseprő-ipari tevékenység ellátásának szakmai szabályairól szóló 21/2016. (VI. 9.) BM rendelet

**5 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:**

A kéményseprő önállóan elvégzi az égéstermék-elvezetők és tartozékainak tisztítását, ellenőrzését, műszaki felülvizsgálatát, valamint kéményseprőmester irányításával az égéstermék-elvezető műszaki vizsgálatát. Feladatellátása során feltárja az égéstermék-elvezető hibáit. Alapvető műszaki kommunikációt folytat, tájékoztatja szóban és írásban az ügyfeleket a szükséges információkról, építész-, gépész tervet olvas. Elvégzi az alapvető tüzeléstechnikai és az égéstermék-elvezetővel kapcsolatos méréseket, továbbá a tüzelőberendezések égéstermék- és töltet oldali tisztítását, valamint a szellőzési rendszerek ellenőrzését, tisztítását. Kapcsolódó preventív tűz- és környezetvédelmi, energiahatékonysági tevékenységet végez. Kitölti a munkavégzéshez rendszeresített dokumentumokat. Célspecifikus elektronikus rendszerben történő adatrögzítést és adatfeldolgozást végez. Alapvető informatikai rendszerekben felhasználói szinten dolgozik. Baleset esetén intézkedik a veszélyhelyzet elhárítása érdekében a tűz-, baleset-, munkavédelmi és elsősegély-nyújtási szabályok és etikai elvárások szerint.

**6 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:**

<sup>2</sup> A megfelelő elem kiválasztandó.

6.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: -

6.1.1 Az oltalom típusának megjelölése:

6.1.2 Nyilvántartó hatóság:

6.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma:

**7 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:**

7.1 Iskolai előképzettség<sup>3</sup>:

- alapfokú iskolai végzettség

7.2 Szakmai előképzettség: nem szükséges

7.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

7.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: -

**8 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszama (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):**

8.1 Minimális óraszám: 800

8.2 Maximális óraszám: 1000

**9 A szakmai követelmények leírása:**

9.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Szóban és írásban tájékoztatja az ügyfeleket a kéményseprőipari tevékenység során észleltekről.	Ismeri a kapcsolatteremtés, kommunikáció szabályait, az alapvető udvariassági, illemtani, szakmaetikai előírásokat, szakmája történelmét.	Fejleszti kommunikációs készségét, szókincsét, betartja az etikai, higiéniai normákat.	Felelős az általa közölt információkért és a meghozott döntésekért.
2	Felmérve a munkavégzés tűz-, munka- és környezetvédelmi kockázatait, baleset ese-	Ismeri a munka-, baleset-, tűz- és az alapvető környezetvédelmi előírásokat, elsősegély	Egy esetleges baleset, veszélyhelyzet, illetve káresemény kapcsán tett intézke-	Önállóan dönt a megfelelő munkavédelmi feltételek alkalmasságáról a szükséges védő-

<sup>3</sup> A megfelelő elem kiválasztandó.

	tén intézkedik a veszély elhárításáról, szükség esetén szakszerű elsősegélyt nyújt.	nyújtási protokollokat.	dések során kezdeményezően jár el.	eszközök megvásárlásával.
3	Preventív tűz-, környezetvédelmi és energiahatékonysági tevékenységet végez.	Ismeri a vonatkozó tűzvédelmi, környezetvédelmi és energiahatékonysági előírásokat.	Folyamatosan szinten tartja, frissíti az alapvető tűz- és környezetvédelmi, valamint energetikai tudását.	Élet- és vagyonvédelmi, környezetvédelmi, energiahatékonysági szempontok figyelembevételével megfelelő döntéseket hoz.
4	Kéményseprő mester szakmai iránymutatása mellett a tevékenysége ellátásához szükséges információk figyelembevételével építész-, épületgépész tervet, műszaki dokumentációt olvas, műszaki szituációkat értelmez.	Ismeri a műszaki tervek megjelenési formáit, ábrázolási, szerkesztési szabályait. Épületfizikai- és hőtechnikai, valamint építészeti és épületgépészeti alapismeretekkel rendelkezik. Ismeri továbbá az égéstermék-elvezetőkre vonatkozó alapvető műszaki és jogi normákat.	Rendszeresen figyelemmel kíséri a szakmája újításait, frissíti az alapvető jogi- és műszaki tudását. Elkötelezett a szakmai (jogi és műszaki) előírások érvényesítése területén, aktívan részt vesz az előírt szakmai továbbképzéseken.	Büntetőjogi felelőssége tudatában önállóan alkalmazza a vonatkozó jogi és műszaki szabályokat, előírásokat. Megfelelő döntést hoz a szabályok szerinti megítélés során, betartva és betartatva azokat. Szakmai iránymutatással értelmezi a terveket, műszaki dokumentációkat, betartja a vonatkozó határidőket a munkavégzése során.
5	Teljes körűen elvégzi az égéstermék elvezetők vonatkozásában az ellenőrzéssel, tisztítással, műszaki felülvizsgálattal, összefüggő műszaki feladatokat (sormunka tevékenység). Kéményseprőmester irányításával elvégzi az égéstermék-elvezető műszaki vizsgálatát.	Ismeri az égéstermék elvezetők és tartozékainak típusait, azok működését, funkcióját, az alapvető tisztítási, ellenőrzési, vizsgálati technológiákat. Ismeri a különböző technológiákhoz szükséges szerszámokat, azok kiválasztási szempontjait. Használataukra, karbantartásukra vonatkozó előírásokat.	Törekszik a kéményseprőipari technológiák, előírások betartására, az észlelhető hibák feltárására. Önállóan használja a kéményseprőipari szerszámokat, eszközöket. Figyelemmel kíséri a szakmáját érintő változásokat, műszaki, technológiai újításokat.	Felelősséget vállal az elvégzett munkájáért, a technológiai folyamatok betartásáért, garantálva ezzel a lakosság élet-, vagyon- és tűzbiztonságát, az égéstermék elvezetők használatra való alkalmasságát, valamint a minőségi kéményseprő-ipari szolgáltatást.

		Felismeri az alapvető hibákat, elvégzi az égéstermék-elvezető, a tüzelőberendezés és az égési levegő bevezetés együttes üzemeltetésének ellenőrzését.		
6	Elvégzi a kéményseprőipari, és a szükséges tüzeléstechnikai méréseket.	Ismeri a mérési technológiákat. Tisztában van a mérendő paraméterek nagyságrendjével, mértékegységekkel. Ismeri a vonatkozó műszaki normákat. Ismeri a különböző technológiákhoz szükséges mérőeszköz, mérőműszer kiválasztási szempontokat, használatára, karbantartására vonatkozó előírásokat.	Munkája során törekszik a mérés-technológia folyamatok és szabályok betartására, a mérési adatok pontosságára. Nyitott a szakmai innovációkra, újdonságokra.	Felelősséget vállal az általa végzett mérések pontosságáért, nyomon követi az általa alkalmazott mérőeszközök hitelességét, karbantartottságát. Munkáját mind műszaki, mind tűz- és balesetvédelmi szempontból megfelelően végzi.
7	Elvégzi a kéményseprő ipari tevékenység dokumentálását.	Jogszabály szerinti kötelező dokumentumok tartalmi és formai elemeit alkalmazási szinten ismeri.	Törekszik a szakmai szabályok betartása mellett a dokumentumok helyes precíz jól megfogalmazott kitöltésére.	A dokumentálás során betartja a jogszabályokat és felelősséget vállal az általa rögzített adatok helyességéért.
8	Célspecifikus elektronikus rendszerben történő adatrögzítést és adatfeldolgozást végez. Alapfokon szövegszerkesztő, táblázatkezelő szoftvereket, levelező rendszereket, internetet használ.	Alapvető informatikai ismeretekkel rendelkezik, képes felhasználói szinten kéményseprőipari tevékenységhez tartozó célszoftverek és szövegszerkesztő, táblázatkezelő szoftverek használatára.	Nyomon követi és folyamatosan fejleszti informatikai ismereteit.	Felelősen végzi az adatokkal történő műveleteket, melyek pontosságáért felelősséget vállal, és betartja az adatkezelési szabályokat.
9	Elvégzi a tüzelőberendezés égéster-	Ismeri a tüzelőberendezések alapve-	A lakó és egyéb helyiségek, vala-	Felelősséget vállal a technológiai fo-

	mék és töltet oldali tisztítását.	tő típusait, kialakítását, működését, a tisztítási technológiákat. Felismeri a tüzelőberendezések észlelhető hibáit.	mint a tüzelőberendezések legnagyobb kímélete mellett végzi a tüzelőberendezés égéstermék és töltet oldali tisztítását.	lyamatok betartásáért.
<b>10</b>	Szemrevételezéssel ellenőrzi és szükség esetén tisztítja a szellőzési rendszereket.	Ismeri a szellőzőrendszerek alapvető kialakítását, a tisztítási technológiákat. Felismeri a szellőzőrendszerek észlelhető hibáit.	Törekszik a lakó és egyéb helyiségek legnagyobb kímélete, odafigyelése melletti munkavégzésre.	Felelősséget vállal a technológiai folyamatok betartásáért, a keletkezett szennyeződés ártalmatlanításáért.

9.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem<sup>4</sup>

**10 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszereshető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):**

A kéményseprő-ipari szolgáltatás kötelező igénybevételét törvény írja elő az alaptörvény értelmében, melynek célja az állampolgárok egészséges és biztonságos élethez való jogának, egyben az állampolgárok élet- és vagyónvédelmének biztosítása, továbbá a környezetvédelem és az energiahatékonyság szolgálata. Munkaerőpiaci relevanciája egyrészt a szolgáltatást kötelezővé tevő jogszabályi környezet által generált állandó feladatok megléte, másrészt a létszámigények kielégíthetősége körében ragadható meg.

**11 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:**

11.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek teljesítéséről, a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: -

11.2 Írásbeli vizsga

11.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Kéményseprőipari tevékenységek elmélete

11.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsgatevékenység két részből áll.

<sup>4</sup> A megfelelő válasz aláhúzendó.

Az első vizsgarész (1. feladatsor) a tanulási eredmények mérése érdekében az alábbi tudáselemekből összeállított, legalább 30, legfeljebb 50 feleletválasztós feladatot tartalmaz:

- kéményseprő-ipari jogszabályi kérdések 40%-ban,
- szabványi, műszaki ismeretekre vonatkozó kérdések 40%-ban,
- munka-, tűz-, baleset és környezetvédelmi ismeretek 20%-ban

A második vizsgarész (2. feladatsor) a tanulási eredmények mérése érdekében az alábbi tudáselemekből összeállított feladatokat tartalmaz:

- szakmai számítások elvégzése.

A 1. vizsgarész feladatlapja többféle kérdéstípust tartalmaz.

Az 1. feladatsor megoldását követően azonnal kezdődik a 2. feladatsor, köztük szünetet nem kell biztosítani.

11.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 120 perc

11.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 30 %

11.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az 1. és 2. vizsgarészek feladatlapjainak megoldókulcs alapján megállapított eredményét 75%-25% súllyal kell figyelembe venni az írásbeli vizsga eredményében. A vizsgatevékenység akkor megfelelő, ha mindkét vizsgarészben (feladatsor) külön-külön eléri a kapható pontszám legalább 40 %-át a vizsgázó.

11.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

### 11.3 Projektfeladat

11.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Kéményseprő szakmai gyakorlati feladat

11.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

#### **1. számú vizsgafeladat: Sormunkatevékenység elvégzése (60 %)**

- egy adott, használatban lévő égéstermék elvezető ellenőrzése, szükség szerinti tisztítása, műszaki felülvizsgálata, égési levegőellátás megfelelőségének ellenőrzése, égéstermék szén-monoxid tartalom ellenőrzése
- szemrevételezéssel hibafeltárás és értelmezés
- tömörség ellenőrzése
- technológia eszközeinek bemutatása, használata
- a tevékenység adminisztrációja, ügyfél tájékoztatása
- vizsgafeladathoz illeszkedő szakmai elbeszélgetés

#### **2. számú vizsgafeladat: Szellőzési rendszer tisztítása (15%)**

- tisztítás eszközeinek bemutatása, használata

- vizsgafeladathoz illeszkedő szakmai elbeszélgetés

**3. számú vizsgafeladat: Tüzelőberendezés tüzeléstechnikai mérése és szükség szerinti tisztítása (25%)**

- tüzeléstechnikai mérés
- tisztítás eszközeinek bemutatása, használata
- vizsgafeladathoz illeszkedő szakmai elbeszélgetés

11.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

11.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 70 %

11.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az értékelést a vizsgaszervező által készítendő értékelő lapon kell elvégezni. Az 1-3. számú vizsgafeladat értékelésének szempontjai, azzal, hogy a vizsgarészek eredményét a feladatok itt közölt sorrendjében 60-15-25%-os súlyarányal kell figyelembe venni, a következők:

- szakmai, biztonsági, higiéniai, szabályok betartása (tűz- és munkavédelem) (10 %)
- technológiák műveleti sorrendjének, eszközhasználatának megfelelése (30 %)
- a technológiai folyamatok során a megfelelő következtetések levonása, szóbeli és írásbeli értékelése, dokumentálása (20 %)
- vizsgafeladatokhoz tartozó elméleti kérdés helyes megválaszolása, illesztése a témakörhöz (20 %)
- a vizsgatevékenység során a kommunikáció, fellépés, határozottság, tudás alapú megközelítés minősége, megfelelése (10 %)
- előre nem látható helyzetek, fellépő problémák kezelése, döntéshozás (10 %)

11.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 61%-át elérte, de feladatonként is teljesítette legalább az 51 %-ot.

11.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

- szakirányú középfokú végzettséggel rendelkező közreműködő, segítő a projektfeladat vizsgarésznél
- informatikai támogatást biztosító személy interaktív vizsga esetén

11.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- Ipari porszívó
- Tolókefe (többféle hosszúságú, kialakítású és anyagú száruk, különböző anyagú és méretű kefefejekkel)
- Golyós-kötél (különböző anyagú és méretű golyókkal)
- Rugósaparát és golyós kötéltre szerelhető különböző kefefejek (különböző méretekben)



- Égéstermék-visszaáramlást érzékelő műszer
- Kézi kefe (partvis)
- Csőkefe (többféle hosszúságú és anyagú száruk, különböző anyagú és méretű kefe-  
jekkel) az összekötő elem tisztításához
- Koromvonó
- Kéményseprő lapát
- Kéménykulcs
- Zseblámpa
- Gyújtó eszköz
- Égető kanna (gázolajos vagy PB-s)
- Szivacs dugók füstnyomás próbához, esetleg tisztításhoz (különböző méretben és  
formában)
- Kéményvizsgáló tükör, páralemez
- Kéményvizsgáló ipari kamera
- Mérőszalag
- Kézi szerszámok (kéménykalapács, csavarhúzó, fogó, franciakulcs)
- Egy-, kétágú létra
- Füstképző patron
- Kazánkefék eltérő méretben
- Általános kézi szerszámok, célszerszámok, kézi kisgépek
- Szivárgási-érték mérőműszer, tartozékaival
- Tüzeléstechnikai mérőműszer (O<sub>2</sub>, CO<sub>2</sub>, CO, p, t)
- Kézi elektromos fűrőgép, fém fűrőszárakkal
- Elektromos hosszabbító
- Lézeres távolságmérő
- Nyomvonalvizsgáló
- Endoszkóp
- Hőmérők
- Áramlástechnikai mérőműszerek, eszközök (Prandtl cső, Pitot cső, Anemométer)
- Munkavédelmi, munkabiztonsági eszközök, felszerelések
- Számítógép, szoftverek
- Digitális fényképezőgép
- Rádió adó-vevő
- Nyomtató, szkener
- Kommunikációs eszközök (telefon, internet)
- Kéményseprőipari formanyomtatványok
- Informatikai eszközökkel felszerelt tanterem, és gyakorlati helyiség tüzelőberendezé-  
sekkel, azok égéstermék elvezetésére szolgáló rendszerekkel és szellőzési berendezé-  
sekkel

11.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

11.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

- rajzeszközök (ceruza, radír, két háromszögvonalzó, szögmérő, körző)
- zsebszámológép
- kéményseprőipari nyomtatványok

11.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek:

gyakorlati vizsga közvilágítási időn kívül szervezhető